

DEBATT

Utredning om äldre missar omvårdnaden

Den i ett betänkande föreslagna lägsta kompetensen äldreassistent har inte den inriktning som krävs, skriver företrädare för sjuksköterskornas vetenskapliga råd.

Med anledning av betänkandet *I den äldres tjänst – Äldreassistent ett framtidsyrke* vill sjuksköterskornas vetenskapliga råd inom Svensk sjuksköterskeförening framhålla några saker.

Svårt sjuka äldre som får vård i hemmet eller i särskilda boenformer inom den kommunala äldreården har rätt till samma kvalificerade omvårdnadskompetens som de möter inom till exempel sjukhusvården. Besök i akutsjukvården kan enligt färsk forskning minskas om personalen i äldreården har högre kompetens att vidta adekvata omvårdnadsåtgärder och medicinska åtgärder.

I den kommunala vården och omsorgen möts olika lagstiftning – hälso- och sjukvårdslagen och socialtjänstlagen. I skärningspunkten mellan dessa lagar finns äldres behov av omvårdnad och

omsorg. Det är därför angeläget att all baspersonal har en formell utbildning som stödjer äldres behov av god omvårdnad och omsorg.

I BETÄNKANDET *I den äldres tjänst* (SOU 2008:126) föreslås att en ny yrkesgrupp med yrkestiteln äldreassistent tillskapas och utgör baspersonal i kommunernas vård av äldre. Sjuksköterskornas vetenskapliga råd välkomnar att alla anställda inom vård av äldre ska ha en höjd lägsta formell kompetens anpassad för den vård och omsorg äldre är i behov av.

Den föreslagna lägsta kompetensen anser vi dock saknar den inriktning som krävs för grundläggande god och säker omvårdnad. Det förvånar oss att utredningen bara fokuserar på omsorg och inte ens nämner att omvårdnad ska ingå i kompetensen.

Det förvånar oss att utredningen bara fokuserar på omsorg"

Det är vanligt att en och samma person har flera medicinska diagnoser med komplicerad symtombild och behandling, vilket kräver goda omvårdnads- och medicinska kunskaper hos personalen. För att tillgodose den kompetensen krävs sjuksköterskor och specialistsjuksköterskor.

OMVÅRDNADSFORSKNING HAR en stark inriktning på vård av äldre och äldres behov. Det är nödvändigt att nya utbildningar bygger på denna kunskap. För att kommunerna ska kunna erbjuda äldre med behov av en

god och säker omvårdnad och medicinsk vård krävs också ett ökat antal akademiskt utbildade yrkesgrupper som till exempel sjuksköterskor, sjukgymnaster och arbetsterapeuter.

Kommunerna ansvarar för en allt större del av hälso- och sjukvården inom äldreården och psykiatri. Läke- och medicintekniska omvårdnadsåtgärder, stöd till närstående och mötet med den äldre kräver också formell kompetens från en akademisk utbildning, på samma sätt som motsvarande insatser i akutsjukvården kräver detta. ☉

Ania Willman är ordförande i Svensk sjuksköterskeförening och i sjuksköterskornas vetenskapliga råd. **Catrine Jacobsson** är vice ordförande i Svensk sjuksköterskeförening. **Gerthrud Östlinder** är rådssekreterare i Svensk

sjuksköterskeförening. **Gerd Ahlström** är professor och vd för Hälsohögskolan i Jönköping. **Anna Ehrenberg** är docent i omvårdnad vid Högskolan Dalarna. **Inger Hallström** är professor vid Lunds universitet. **Ulrica Nilsson** är docent i omvårdnad vid Universitetssjukhuset Örebro. **Lars-Eric Olsson** är lektor vid Sahlgrenska akademien. **Britt-Inger Saveman** är professor vid Umeå universitet. **Lena Sharp** är medicine doktor vid Karolinska universitetssjukhuset. **Siv Söderberg** är professor vid Luleå tekniska universitet.